12-15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2007

Υγεία: Ποιος θα πληρώσει; Η αναζήτηση της μεταρρύθμισης στην ιατρική περίθαλψη

Η αύξηση των δαπανών υγείας με ρυθμό μεγαλύτερο από τον αντίστοιχο του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος, η αποδοτική χρήση των υγειονομικών πόρων και η ποιότητα της φροντίδας και της περίθαλψης, η διαχείριση των νέων τεχνολογιών και οι δυνατότητες επιλογών από τους χρήστες των υπηρεσιών υγείας, ήταν μερικά από τα θέματα που αναλύθηκαν διεξοδικά στο 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας. Το Συνέδριο, το οποίο οργάνωσε η Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας (Τομέας Οικονομικών της Υγείας) στις 12-15 Δεκεμβρίου, στην Αθήνα, στο ξενοδοχείο Hilton, είχε ως βασικό θέμα: «Υγεία: Ποιος θα πληρώσει; Η αναζήτηση της μεταρρύθμισης στην ιατρική περίθαλψη».

Όπως εξήγησαν ο πρόεδρος της οργανωτικής επιτροπής του Συνεδρίου, καθηγητής Οικονομικών της Υγείας της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας Γιάννης Κυριόπουλος, ο αναπληρωτής καθηγητής Κοινωνικής και Οικογενειακής Ιατρικής του Πανεπιστημίου Κρήτης Χρήστος Λιονής και ο καθηγητής Επιχειρησιακής Έρευνας της Μονάδας Σχεδιασμού και Πολιτικής Υγείας του Πανεπιστημίου Πατρών Άρης Σισσούρας, στόχος του Συνεδρίου ήταν να αναπτυχθεί μία διεπιστημονική συζήτηση προβληματισμού και ανάλυσης των προβλημάτων που αφορούν στο κόστος της υγειονομικής φροντίδας. Η αξιολόγηση της βιοϊατρικής και φαρμακευτικής τεχνολογίας, η συμμετοχή σε χρήμα και χρόνο των νοικοκυριών στο κόστος της υγείας, οι εφαρμογές πληροφορικής στις υγειονομικές υπηρεσίες και την κοινωνική ασφάλιση και οι επιλογές των καταναλωτών στην ιατρική περίθαλψη αποτέλεσαν τους βασικούς άξονες της συζήτησης.

Εικόνα 1. *Ο καθηγητής Οικονομικών της Υγείας της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας Γιάννης Κυριόπουλος, ο αναπληρωτής καθηγητής Κοινωνικής και Οικογενειακής Ιατρικής του Πανεπιστημίου Κρήτης Χρήστος Λιονής και ο καθηγητής Επιχειρησιακής Έρευνας της Μονάδας Σχεδιασμού και Πολιτικής Υγείας του Πανεπιστημίου Πατρών Άρης Σισσούρας.*

Ειδικότερα, η εξέλιξη των δαπανών υγείας στην Ελλάδα κατά την πενταετία 2000-2004 ήταν ένα από τα σημαντικά ζητήματα που απασχόλησαν τους συνέδρους. Οι συνολικές δαπάνες υγείας αυξήθηκαν σε ονομαστικές τιμές από €12.314,41 το 2000 σε €16.841,70 το 2004 (ρυθμός αύξησης 36,7%). Το ποσοστό της συνολικής δαπάνης υγείας στο ΑΕΠ υπολογίζεται το 2004 σε 10% και κατατάσσει τη χώρα μας στην 7η θέση σύμφωνα με το σχετικό δείκτη. Σε πολύ υψηλή θέση βρίσκεται η χώρα μας και με βάση το ποσοστό της ιδιωτικής δαπάνης υγείας στη συνολική δαπάνη το οποίο υπερβαίνει σταθερά το 45% (47,1% το 2004). Επιπλέον, το μεγαλύτερο μέρος της δημόσιας δαπάνης υγείας αφορά στη νοσοκομειακή περίθαλψη (>55%), ενώ της ιδιωτικής την εξωνοσοκομειακή περίθαλψη, δηλαδή τις υπηρεσίες ιατρών και οδοντιάτρων (>65%). Οι δαπάνες υγείας συνεχίζουν την αυξητική τάση που παρουσίασαν τις προηγούμενες δεκαετίες, τόσο σε απόλυτους όρους όσο και ως ποσοστό του ΑΕΠ. Επίσης, οι ιδιωτικές δαπάνες εξακολουθούν να αυξάνονται, παρά τη διεύρυνση των υποδομών του ΕΣΥ τα τελευταία χρόνια, γεγονός που αντανακλά τη σημαντικότητα του κόστους του χρόνου κατά την επιλογή του φορέα παροχής των υπηρεσιών. Το φαινόμενο είναι πιο έντονο στην πρωτοβάθμια περίθαλψη, ιδιαίτερα στις αστικές περιοχές.

Αναφορικά με την ιδιωτική δαπάνη υγείας στη χώρα μας (μεγαλύτερη από το 45% της συνολικής υγειονομικής δαπάνης) το Εργαστήριο Οργάνωσης και Αξιολόγησης Υπηρεσιών Υγείας του Νοσηλευτικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών ανακοίνωσε τα αποτελέσματα μελέτης για τις «κατά συνθήκη υποχρεωτικές πληρωμές» οι οποίες είναι ανεξάρτητες από την οικονομική δυνατότητα των χρηστών (δεν είναι δηλαδή δαπάνες επιλογής ή «πολυτελείας»).

Τέλος, εκτενής αναφορά στα κύρια προβλήματα διοίκησης των μονάδων υγείας του ΕΣΥ έγινε από τους ερευνητές του Πανεπιστημίου Κρήτης και του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Κέρκυρας κ.κ. Η. Γραμματικόπουλο, Ν. Ρίκο και Σωτ. Κουπίδη. ΙΒ